

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

Esas No : 1982/11
Karar No : 1983/9

ÖZET : Nüfus ve ahvali şahsiye kayıtları incelenmek suretiyle, belirli bir hususun tesbiti istemini içeren tesbit davasının; Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Emine Özbek

Davalı : Milli Savunma Bakanlığı

O L A Y : Davacı; 16.10.1981 günlü dilekçesi ile, Bilecik, Cumali Kariyesinden, Kara Ahmet oğullarından Mustafa oğlu 1303 doğumlu babası Mehmet'in 1. Cihan Harbinde Alay 6. Tabur 1. efradından olup, 8 Haziran 1931 tarihinde Settül-Bahirde şehit olduğunu, şehit Mehmet ile eşi Esmâ'nın evliliklerinden doğan kızları bulunduğunu beyanla, bu hususta tesbit kararı verilmesi isteğiyle Bilecik Asliye Hukuk Mahkemesine tesbit davası açmıştır.

Bilecik Asliye Hukuk Mahkemesi, 17.12.1981 gününde, 1981/197-295 sayılı ile; davacının alacağı tesbit ilamını, ileride talep edeceği maaş alma işlemine esas tutmak istediği, bunun ise hazine giderine neden olabilecek bir tesbit ilan niteliği taşıyacağı, bu bakımdan davanın İdari Yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle davanın görev yönünden reddine karar vermiştir.

Bu karar üzerine davacı, aynı istem ile Askeri Yüksek İdare Mahkemesine idari dava açmıştır.

Askeri Yüksek İdare Mahkemesi 2. Dairesi, 17.3.1982 gününde, 1982/171-273 sayılı ile, İdari Yargı'da müstakil tesbit davasına yer verilmediği, nüfus kütük kaydına ilişkin olması nedeniyle davanın Adli Yargı'nın görev alanına girdiği, keza idari dava açılmadan yapılan tesbit talebinin mahkemelerinde dinlenemeyeceği, esasen maaş bağlanıp bağlanamayacağına ilişkin emekli sandığı işlemlerinin askeri İdari Yargı'nın denetimi dışında olduğu gerekçesiyle davayı görev noktasından reddetmiştir.

Böylece her iki mahkemenin, tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada verdikleri kesinleşmiş görevsizlik kararları nedeniyle, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Mesut Akan, Zekai Özdil, Şerafettin Seyhun, Şerafettin Kaya, Şafak Nuri Sancar, Erçetin Yorgancıoğlu'nun katılmalarıyla yaptığı 17.1.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporuyla dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başsavcısı Turgut Akan'ın

davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanununun 2568 Sayılı Yasa ile değişik 20.maddesinde İdari dava türleri sayılmış olup, bunlar arasında müstakilen tesbit davasına yer verilmemiştir.

Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nde ancak açılmış bir dava ve bu davayı etkileyebilecek bir hususun tesbiti isteyebilir. Oysa Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nde açılmış İdari bir dava bulunmamaktadır.

Öte yandan; davacının kızı olduğunu iddia ettiği Karahmet oğullarından Mustafa oğlu 1303 doğumlu Mehmet'in 1.Cihan Harbinde Alay 6.Tabur 1.Efradı olarak 8. Haziran 1331 tarihinde Settül-Bahir şehit olduğu hususunda tereddüt bulunmamakta, ancak davacı o şehidin kızı olduğunun tesbitini istemektedir. Bu duruma göre, nüfus ve ahvali şahsiye kayıtları incelemek suretiyle çözümlenecek ve Ahvali şahsiyeye taallük eden ve belirli bir hususun tesbiti istemini içeren tesbit davanın görüm ve çözümü; Adli Yargı yerine aittir.

Bu nedenle Bilecik Asliye Hukuk Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Bilecik Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 17.11.1981 günlü, 1981/197-295 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 17.1.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

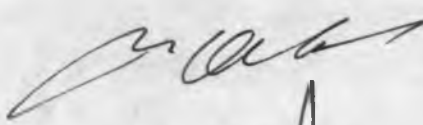
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Mesut Akan

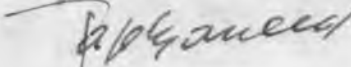

Üye

Şerafettin Seyhun

Üye

Şafak Nuri Sancar

Üye

Zekai Özdil

Üye

Şerafettin Kaya

Üye

Erçetin Yorgancıoğlu

G/T.

Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

